

מבוא לעסקים אלקטרוניים – (4090)

MBA אוניברסיטת חיפה
מרץ – מאי 2017, כיתות תאנה ותמר

פרופ' שיזף רפאלי, המרכז לחקר האינטרנט וביה"ס לניהול, אונ' חיפה
sheizaf@rafaeli.net <http://rafaeli.net> 04-8288490, 04-8249578
השעור מתקיים בבניין ג'ייקובס, בימי ששי בבוקר
שעת הקבלה: ימי ד' בין 12-13, ובמועדים אחרים. בתאום מראש, ג'ייקובס חדר 612

מטרות

E-Commerce

רשתות ממוחשבות מנוצלות לצרכי פעילות עסקית ומסחרית ובניהול ארגונים. באינטנסיביות מזה למעלה מעשר שנים.

מסחר אלקטרוני (שהוא רק חלק אחד ממגוון פעילויות העסקים האלקטרוניים) תפס בתוך תקופת זמן קצרה מעמד מרכזי בפעילות המסחרית.

אין טכנולוגיה או שיטה עסקית בהסטוריה האנושית שצמחו במהירות כה רבה למעמד כה מרכזי.

E-commerce sales are growing by more than 19% a year and will be of almost \$1.4 trillion by 2015
Numbers (in Billions USD)

Year	Sales (Billions USD)
2010	572.55
2011	680.65
2012	820.55
2013	963.05
2014	1100
2015	1400

כל הסימנים מראים שקצב הצמיחה שהוביל תהליך זה איננו מאט. הכרה והבנה של הטכנולוגיה של רשת, מקורותיה, תכונותיה וכיווני התפתחותה הם מרכזיים לניהול מודרני. ראו, למשל, הגראף משמאל.

הבועה חוזרת?

קורס זה יעסוק בסוגיות ניהול שווקים אלקטרוניים. איך עושים עסקים בסביבה ועידן של תקשורת מתווכת מחשב? במהלך הפגישות נסקור תהליכים, מושגים וכלים מרכזיים.

נושאי העיסוק בקורס (על פי פרקים שבועיים) הם:

10.3.2017	מבוא, חוקי מור, גילדר, מטקלף, ריד. מודלים עסקיים.
17.3.2017	הצפנה, אבטחה ופרטיות.
24.3.2017	מכרזים ותמחור דינמי
31.3.2017	מנועי חיפוש, SEO, PPC. <u>מועד אחרון לאישור קבוצה ונושא.</u>
7.4.2017	מדידה ותגמול, Web Metrics, Access Logs.
21.4.2017	אמון, מערכות המלצה, קהילות וירטואליות, Wikinomics, רשתות חברתיות (שימו לב: אין שעורים בשבוע הקודם בגלל חופשת פסח) <u>מועד אחרון להגשת טיוטא ראשונה.</u>
28.4.2017	אמצעי תשלום, micropayments
5.5.2017	שעור אחרון. חזרה. מצגות קבוצתיות

מבחן בתאריך TBD

חובות הקורס כוללים:

- השתתפות פעילה בשעורים, כולל נוכחות, קריאת חומרים, הגשת הגדרה למושגים, השתתפות בשיח הקבוצתי הכיתתי אודות המושגים הנלמדים בפורומים של Moodle ושל Ligilo, השתתפות בדירוג התכניות הקבוצתיות. (10% מן הציון הסופי)
- הכנה והגשה של טיוטת תכנית עסקית (עבודה בקבוצה), עמידה במועדי ההגשה (20% מהציון הסופי)
התכניות תוגשנה בהצגה בכיתה. חומרי ההצגה (קבצי פאוארפוינט או אחרים) יועברו גם לרשת, ויועמדו לרשות כולם. קבוצות תכלנה עד חמישה חברים כל אחת, רצוי פחות. התכנית תכלול סקירה של התחום המוצע, תוצרי מודיעין עסקי, מתחרים קיימים, סיכויים וסיכונים. התכנית יכולה לתאר מיזם, או טכנולוגיה, או (לחליפין) לתקוף רעיון ולהציגו באור שלילי. קבוצות תאשרנה עם המרצה את נושא התכנית עד השעור הרביעי (31 במרץ), ותגשנה גרסה ראשונה עד לשעור הששי (21 באפריל). איכות התכנית תישפט על ידי תלמידי הכיתה בשבתם כמשקיעים פוטנציאליים, והציונים יינתנו בתחרות עם הקבוצות האחרות.
- מבחן מסכם (70% מהציון הסופי או יותר)
המבחן יכתב בחומר פתוח, ובהגבלת זמן. המבחן יבדוק הבנה ובקיאות בנושאים המוזכרים בטבלת המושגים המוצגים לעיל.

**מושגים שילמדו בקורס:
(להגדרה ב Moodle וב Ligilo)**

Intellectual Property	Digital Cash and other	
Internet of Things	alternative payment	3G
Intranet / Extranet	mechanisms	4G
iTunes	Digital Certificate	Adware
Klout	Digital Divide	Adwords and Adsense
Last Mile Issue	Digital Goods	Affiliate Marketing
Legacy Business	Disintermediation/Reinter	Amazon
Learning Curve	mediation	Apple
Linux	Disruptive Innovation	Balkanization of the
Location Based (Services,	Domain Name Service	Internet
Commerce)	(DNS)	Behavioral Ad Targeting
Lock-In	Dynamic Pricing	Big Data
Long Tail	EBay	Bluetooth
m-commerce	EDI	BlockChain
Mass Customization	ERP	Burn-Rate
MegaUpload	e-Government	Business Intelligence (BI)
Metcalfe's Law	First Mover Effect	BYOD
Micropayments	Folksonomy	B2B
Middleware	Forums, Discussion	B2C
MP3	Boards	C2B
Moore's Law	Fraud	C2C
Napster	Freemium	CAPTCHA
Native Ads	Free Rider	CRM
Net Neutrality	Gamification	CTR (Click Through
Netiquette	Gartner's Hype Curve	Rate)
Netflix	Gilder / Nielsen's Law	Certification Authority
Network Effects	G2C	Clicks and Mortar/Brick
Open Source	Globalization and Internet	and Click
Open Innovation	GoogleBombing,	Click Fraud
Opt In / Opt Out	GoogleWhacking	Cloud Computing
Packet Switching	Hackers and Crackers	Collaborative Filtering
PayPal	Hypertextuality	Computer Literacy
Pay Per Click / Cost Per	iBeacon	Conversion Rate
Click PPC, CPC	ICANN	Cookies
Peer-to-Peer (P2P)	Information Age	Crowdsourcing
Phishing	Information Overload	Crowdfunding
Podcasts/Vodcasts	Instant Messaging (IM)	Cryptography
Prediction Markets	Interactivity	Darknet

Wisdom of Crowds	Spam	Price Discrimination
	Spyware	Privacy Policy
	Stickiness	Public-Key Encryption
אישים:	Streaming Media	Push/Pull Media/Channels
	TCP/IP	Q&A Sites
Yohai Benkler	Telecommuting	Qualitative Metrics
Tim Berners-Lee	Tragedy of the Commons	Quantitative Metrics
Jeff Bezos	Trust Online	Quantum computing and cryptography
danah boyd	Unique/Reach audience measures	Reed's Law
Vinton Cerf	Usability	Recommender Systems
Esther Dyson	Vickrey Auctions	Right to be Forgotten
Bill Gates	Virality	RSA
Steve Jobs	VOIP	SaaS
Evgeny Morozov	VPN	SEO
Nicholas Negroponte	Web 2.0	SEM
Eric S. Raymond	Web 3.0	SET (Secure Electronic Transaction)
Sheryl Sandberg	Wikis	Semantic Web
Aaron Swartz	WikiLeaks	Slacktivism
Yossi Vardi	Wikipedia Zero	SNA (Social Network Analysis)
Mark Zuckerberg	Yahoo	
	Wikinomics	

אין בקורס זה ספר לימוד חובה, אם כי להלן פרטים על ספרי רשות.
מקורות קריאה נוספים רבים מוצגים בגרסה המקוונת של הסילבוס הזה.

Turban • King • McKay • Marshall • Lee • Viehland: **Electronic Commerce** Prentice Hall, 2014. <http://www.prenhall.com/turban/>

Laudon and Traver, **E-commerce: Business, Technology, Society**, Prentice Hall, 2015 <http://www.prenhall.com/laudon/>

EBusiness Resource Collection
<http://ebusiness.yeda.info>

Virtual Communities Resource Collection
<http://vc.yeda.info>

ISWorld Net's EBusiness Course
<http://www.magal.com/iswn/teaching/ebusiness/index.cfm>

Michael Rappa's Managing the Digital Enterprise:
<http://digitalenterprise.org/index.html>

Recent, Notable Books:

Chris Anderson (2009) *Free: The Future of a Radical Price*, Hyperion..

Chris Anderson (2006) *The Long Tail: Why the Future of Business is Selling Less of More*.

Yochai Benkler: (2007) *The Wealth of Networks*, Yale Univ. Press.

Yochai Benkler: (2011) *The Penguin and the Leviathan*, Yale Univ. Press.

Friedman, T.L. (2006). *The World is Flat: A Brief History of the Twenty-first Century*. [updated and expanded version]. Farrar, Straus and Giroux

Kaushik, A. (2009) *Web Analytics 2.0: The Art of Online Accountability and Science of Customer Centricity*, Sybex.

Qualman, Erik (2009) *Socialnomics: How Social Media Transforms the Way We Live and Do Business*, Wiley.

Cass Sunstein *Infotopia: How Many Minds Produce Knowledge*.

James Surowiecki: (2005) *The Wisdom of Crowds*

Tapscott, D. & Williams, A. D. (2006). *Wikinomics: How Mass Collaboration Changes Everything*. Portfolio.

Tapscott, D. & Williams, A. D. (2011). *MacroWikinomics: Rebooting Business and the World*. Portfolio.

David Weinberger, (2007) *Everything is Miscellaneous: The Power of the New Digital Disorder*

<http://www.digitalenterprise.org>

סילבוס מפורט, הכולל 15 נושאים ומקורות המלווים את את הנושאים האלה.

הפרויקט לקידום מסחר אלקטרוני של איגוד האינטרנט הישראלי:

http://www.isoc.org.il/pr_heb/pr_201407a.html

הטורים בעיתון של פרופ' רפאלי, זמינים באתרים של "כלכליסט" ושל "גלובס" ומרוכזים באתר,

<http://rafaeli.net>

תחת הלשונית Press Columns

סדרת הרצאות מוקלטות של פרופ' רפאלי ברדיו

<http://gsb.haifa.ac.il/~sheizaf/AcademyaAlephSheizafW.htm>